

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Přípustnost a nepřipustnost konání místního referenda
Diplomant/ka: Dagmar Brožíková
Autor posudku: JUDr. PhDr. Jan Malast, Ph.D.

Předmětem tohoto posudku je diplomová práce autorky Dagmar Brožíkové zpracovaná na téma Přípustnost a nepřipustnost konání místního referenda.

Předložená práce se věnuje tématu nacházejícím se na samém pomezí mezi správním a ústavním právem. Problematika místních referend má totiž jak svůj nezpochybnitelný ústavní základ (včetně mezinárodněprávních garancí), tak – logicky – podústavní úpravu v podobě „obyčejného“ zákona o místním referendu. Autorka nezanedbává ani jednu z obou oblastí dané právní úpravy, ale svou pozornost vcelku pochopitelně zaměřuje především směrem k zákonné materii, tedy k té, jež je předmětem zkoumání především správního práva.

Z hlediska struktury práce diplomantka vychází z pojmového vymezení místního referenda a jeho právní úpravy, aby se následně věnovala meritě své práce, tj. přípustnosti a nepřipustnosti jeho konání. Cílem jejího zkoumání je 1) vymezení samostatné působnosti obcí coby oblasti, v níž lze místní referendum konat a 2) interpretace (zřejmě analýza) jednotlivých zákonných omezení (zákazů) konání místního referenda. Poněkud (byť nikoliv nemístně) nad rámec těchto cílů se pak věnuje i problematice soudní ochrany ve věcech místního referenda a své závěry shrnuje v závěru své práce.

Z obsahového hlediska je text pojat poněkud fragmentárně, což je do značné míry způsobeno zvolenou metodou. Autorka totiž – zejména ve 4. kapitole, která představuje nosnou část celé práce – postupuje po jednotlivých příslušných ustanoveních zákona o místním referendu a za pomoci dostupných pramenů je komentuje, případně podrobněji rozebírá a analyzuje.

Práce tak vlastně do značné míry působí jako komentář k zákonu, k čemu ji zřejmě svádí i hojně používání již existující komentářové literatury (Rigela a zřejmě ještě více Kopeckého) a to navzdory faktu, že kromě těchto „páteřních“ zdrojů, které jsou používány opravdu hodně, diplomantka vychází i z řady dalších pramenů, jimiž jsou některé jiné publikace, časopisecké zdroje či soudní judikatury (viz například popis názorové rozepře mezi dr. Vedralem a doc. Matesem na str. 18-19 atp.). Obecně je tak možno říci, že je zpracována na požadované úrovni odbornosti, byť nepůsobí příliš homogenním a vnitřně organicky propojeným dojmem.

Formální náležitosti práce jsou v zásadě v pořádku. Některé nedostatky lze však identifikovat v práci s použitými zdroji. Na první pohled zaujme prakticky úplná absence jakékoliv literatury týkající se hlubšího teoretického základu referend coby nástrojů přímé demokracie. I s vědomím toho, že jde o práci právníckou a ne politologickou či filozofickou, je třeba trvat na tom, že podrobnější zpracování zvolené materie do diplomové práce nepochybně patří.

Za další nedostatek z oblasti práce s podkladovými prameny by bylo možno považovat fakt, že ne vždy lze poznat, které (další) zdroje, zejména pak judikaturu, autorka našla a analyzovala sama, a které spíše převzala z citovaných komentářů. Drobným nedostatkem jsou některé překlepy (například chyba v čísle správního řádu na str. 35), za poněkud méně marginální chybu je pak nutno považovat fakt, že některá při odkazech na některé cizí názory autorka nedostatečně identifikuje zdrojové prameny (viz například na str. 11 odkaz na „názor mnohých autorů“, konkrétně pak F. Rigela a P. Svobody, který však nijak nespecifikuje, kde přesně lze tyto názory nalézt).

Ve světle výše uvedeného práci hodnotím jako odpovídající požadavkům kladeným na závěrečné práce absolventů magisterského studia oboru Právo a doporučuji ji k obhajobě. Můj předběžný návrh na hodnocení zní „Velmi dobře“, připouštím však jeho korekci – zdůrazňuji, že v krajním případě i oběma směry – ovlivněnou kvalitou ústní obhajoby práce.

Náměty diskusních témat k ústní části obhajoby:

Jak dlouho podle diplomantky „trvají výsledky“ referenda? Jsou zavazující i pro nově zvolené orgány obce (po komunálních volbách)? Kdy nejdříve by mělo být možné referendum v dané otázce opakovat? Existuje zde něco jako „res iudicata“?

V Plzni dne 30/04/2018

Podpis autora posudku